

Бр. 09-23/05
09 JUL 2019
ПРИШТИНА

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

КОСОВСКА МИТРОВИЦА

ПРИМЉЕНО:	09.07.2019		
Орг. јед.	Број	Примљ.	Датум
	09-1564		

1. ТЕХНИЧКИ ОПИС ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под насловом "УТИЦАЈ КИНЕЗИТЕРАПИЈЕ НА СНАГУ И ОБИМ МИШИЋА ГОРЊИХ ЕКСТРЕМИТЕТА КОД БОЛЕСНИКА НА ХЕМОДИЈАЛИЗИ" Маше Јакшић, по садржају и форми ружичава испуњава све критеријуме квалитета обраде и добра презентоване научне проблематике. Дисертација у купаној форми са 74 стране текста садржи 4 слике и 3 табеле.

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

На основу одлуке Наставно-научног већа Медицинског факултета Приштина, са привременим седиштем у Косовској Митровици, донетој на седници, дана 02.07.2019. године, решењем број 05-1463, одређена је комисија за оцену урађене докторске дисертације др Маше Јакшић, под насловом: " УТИЦАЈ КИНЕЗИТЕРАПИЈЕ НА СНАГУ И ОБИМ МИШИЋА ГОРЊИХ ЕКСТРЕМИТЕТА КОД БОЛЕСНИКА НА ХЕМОДИЈАЛИЗИ" у саставу:

1. Доц. др Саша Милићевић, председник
2. Проф. др Радојица Столић, члан-ментор
3. Доц. др Христина Чоловић, члан
4. Доц. др Весна Живковић, члан
5. Проф. др Александар Васић, члан

Након детаљног прегледа достављеног материјала, Комисија подноси Наставно-научном већу следећи:

1. Утврдити ефекти кинезитерапије на порећање обима и снаге мишића горњих екстремитета.
2. Утврдити значај кинезитерапије на побољшање квалитета живота болесника на хемодијализи.
3. Утврдити утицај кинезитерапије на психосоцијални статус болесника на хемодијализи.

ИЗВЕШТАЈ

О урађеној докторској дисертацији

1. ТЕХНИЧКИ ОПИС ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација под насловом **“УТИЦАЈ КИНЕЗИТЕРАПИЈЕ НА СНАГУ И ОБИМ МИШИЋА ГОРЊИХ ЕКСТРЕМИТЕТА КОД БОЛЕСНИКА НА ХЕМОДИЈАЛИЗИ“**, кандидата др Маше Јакшић, по садржају и форми рукописа испуњава све критеријуме квалитетно обрађене и добро презентоване научне проблематике. Дисертација у куцаној форми на 74 стране текста садржи 4 слике, 3 табеле и 10 графика. На крају докторске дисертације налази се 91 референца из коришћене домаће и стране литературе, које се тичу истраживаче проблематике.

Дисертација се састоји из 8 поглавља: Увод, циљеви истраживања, методологија истраживања, статистичка анализа, резултати истраживања, дискусија, закључци и литература.

2. ПРИКАЗ СТРУКТУРЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

У **уводу** су на 13 страна описане карактеристике хроничне бубрежне инсуфицијенције, дефиниција хроничне бубрежне инсуфицијенције као и лечење хроничне бубрежне инсуфицијенције и коморбидитети (депресија, хипертензија, дијабетес мелитус, синдром карпалног тунела, анемија), као и значај физичке активности пацијената на хемодијализи и контраиндикације за извођење физичке активности код ове популације.

У поглављу **циљеви рада**, су на једној страни текста дати јасно формулисани циљеви истраживања:

1. Утврдити ефекат кинезитерапије на повећање обима и снаге мишића горњих екстремитета.
2. Утврдити значај кинезитерапије на побољшање анемијског статуса болесника на хемодијализи .
3. Утврдити утицај кинезитерапије на психосоцијални статус болесника на хемодијализи.

поглавље **материјал и методе:** Студија је дизајнирана као проспективна, клиничка и нерандомизована, а делом и као пресек студија у Одељењу за хемодијализу Здравственог центра у Косовској Митровици.

У истраживању је укључено 25 пацијената, 18 мушкараца и 7 жена, најмлађи пацијент је имао 19 а најстарији 74 године, студија је трајала осам недеља. Болесници су лечени програмом хроничне хемодијализе, најмање шест месеци. Дијализни третмани се обављају сваког дана, осим недељом. Пацијенти су распоређени у две групе: преподневну и поподневну смену, у трајању од по 4 сата. Сви болесници су дали писмену сагласност за учешће у студији.

Сви болесници су дијализирани на *Fresenius* апаратима, нископропусним *Low-flux* дијализаторима, површине 1,3 - 1,8 m^2 , високопропусним *High-flux* дијализаторима, површине 1,3 - 1,8 m^2 , као и хемодијафилтрацијом, *High-flux* дијализаторима, површине 1,7 - 2,5 m^2 .

Сви пацијенти су дали писмени пристанак за учешће у студији.

Пре почетка спровођења кинезитерапије свим пацијентима је урађен адекватан кардиолошки преглед и ултразвук срца, на апарату, *Kontron medical, Sigma 330*, од стране искусног кардиолога, као искључујућа метода за учествовање у процес аеробних вежби.

Свим болесницима је, пре почетка вежбања, одрађен електрокардиограм (ЕКГ), на шестоканалном ЕКГ апарату, *Cardioline ar 1200 view*, ради евидентирања промена на кардиоваскуларном систему, што ће представљати један од искључујућих фактора за учешће у студији.

Програм активног вежбања за јачање мишића организован је у прва два сата хемодијализног третмана у трајању од 20-30 минута и подразумевао је:

1. Активне вежбе са отпором за јачање мишића раменог појаса, надлактице и подлактице, при чему је отпор тег од 1 *kg*. Вежбе се изводе на руци на којој се не налази артериовенска фистула. У склопу вежби вршени су покрети аддукције, абдукције и циркумдукције у зглобу рамена, затим покрети флексије и екстензије у зглобу лакта, и супинације и пронације у подлактици.

Вежбе за јачање мишића шаке: За јачање снаге мишића шаке користи се апарат *Digi-Flex Hand&Finger Exercise System* (Слика 1), јачине 0,7 *kg*. Вежбе се изводе на руци на којој се не налази артериовенска фистула.

Поглавље **дискусија** је засновано на савременим принципима научно-истраживачког рада, где је кандидат јасно протумачио добијене резултате и упоредио их са резултатима других истраживача доступних у савременој литератури.

У поглављу **закључци**, дати су јасни, концизни закључци које кандидат износи на основу постављених циљева и добијених резултата свог истраживања.

У **литератури** се налази, референца из светске и домаће литературе која ову проблематику обрађује у последњих неколико година, што указује да је литература адекватно одабрана.

3. ОЦЕНА НАУЧНОГ ДОПРИНОСА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација др Маше Јакшић под насловом **“УТИЦАЈ КИНЕЗИТЕРАПИЈЕ НА СНАГУ И ОБИМ МИШИЋА ГОРЊИХ ЕКСТРЕМИТЕТА КОД БОЛЕСНИКА НА ХЕМОДИЈАЛИЗИ”**, представља оригиналан, научни рад. Тема је актуелна и за популацију хемодијализних болесника веома значајна. Према доступним литералним подацима, проблематика теме овог доктората није истраживана у српској науци, што значи да је ово први научни рад у начој земљи који се бави ефектом физикалне терапије болесника на хемодијализи. Подаци добијени овом докторском дисертацијом представљају значајан допринос науци.

4. ЗАКЉУЧАК

Докторска дисертација др Маше Јакшић под насловом **“УТИЦАЈ КИНЕЗИТЕРАПИЈЕ НА СНАГУ И ОБИМ МИШИЋА ГОРЊИХ ЕКСТЕМИТЕТА КОД БОЛЕСНИКА НА ХЕМОДИЈАЛИЗИ“** представља оригиналан научни рад који даје значајан допринос медицинској струци и науци. Циљеви истраживања су јасно дефинисани, коришћена је адекватна, савремена литература, добијени резултати су јасно приказани.

Имајући у виду све изнете чињенице, Комисија, у напред наведеном саставу, предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета Приштина са привременим седиштем у Косовској Митровици, да усвоји позитивну оцену ове докторске дисертације и проследи је у даљи поступак за јавну одбрану.

1. Доц. др Саша Милићевић, председник

2. Проф. др Радојица Столић, члан-ментор

3. Доц. др Христина Чоловић, члан

4. Доц. др Весна Живковић, члан

5. Проф. др Александар Васић, члан

